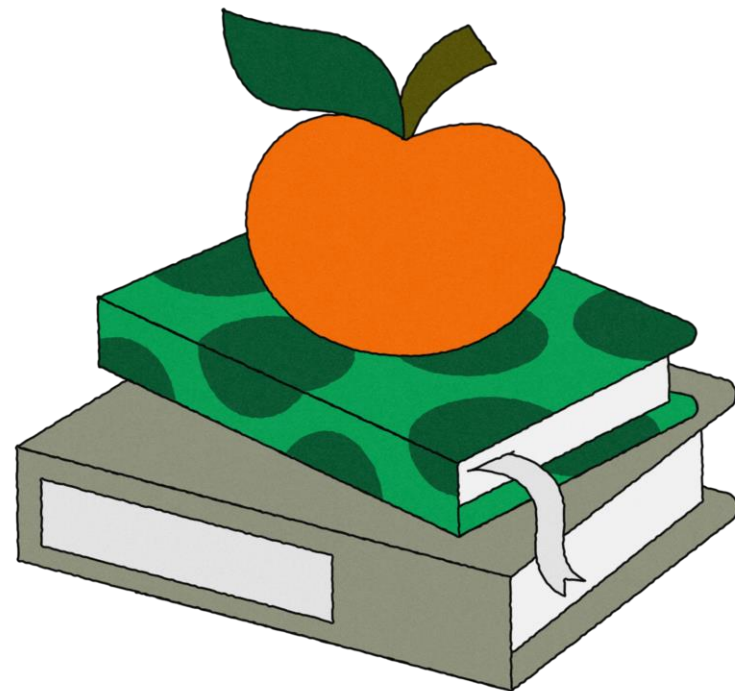

Lærernorm

Bakgrunn

- Før 2003 regulerte opplæringsloven hvor mange elever det maksimalt kunne være i en klasse
- I 2003 ble maksimal klassestørrelse erstattet av en regel om pedagogisk forsvarlige undervisningsgrupper
- Skolene sto relativt fritt til å organisere undervisningen
- Politisk trykk på at kommunene ikke evner å bestemme et riktig antall lærere per elev

Bakgrunn

- I perioden 2009-2014 bevilges det milliarder fra regjeringen for å øke lærertettheten i grunnskolen
- Midlene prioriteres ikke til formålet av kommunene
- Krav om at nasjonale myndigheter må innføre minimumsnormer for ressursbruk og i større grad regulere lærertettheten i kommunene
- I 2017 vedtar Stortinget å innføre norm for lærertetthet på hver enkelt grunnskole

Lærere, elever og foreldre krever lærernorm

En nasjonal minstenorm for lærere er nødvendig, for Stortingets ønske om økt lærertetthet følges ikke opp ute i kommunene, mener et samlet Skole-Norge.

Bakgrunn

- Skolene er forpliktet til å etterleve minstenormen allerede fra starten av skoleåret 2018/19
- Minstenormen regulerer ikke størrelsen på de faktiske klassene/gruppene. Det som reguleres er forholdet mellom gjennomsnittlig antall elevtimer og lærertimer til ordinær undervisning
- Kun offentlige skoler er lovpålagt å følge lærernormen
- Ifølge opplæringsloven §28-1 har kommunen ansvaret for at reglene i loven som legg plikter på kommunen, skolen og tilsatte i skolen, blir oppfylte

Hensikten med lærernormen

- Sikre alle elever tilgang til kvalifiserte lærere, uavhengig av hvor i landet de bor, for å gi et forsvarlig opplæringstilbud
- Redusere ulikheter i klasserommene ved å garantere et minimumsnivå av kvalitet og ressurser over hele landet
- Tilføre flere lærere til skolene
- Sikrer at elever får nødvendig oppfølging og tilpasset opplæring, noe som er avgjørende for deres læring og trivsel

Hensikten med lærernormen

Foto: Ole Martin Wold

[Vis mer](#)

Skoler med høy lærertetthet kommer best ut i ny undersøkelse

Foreldre er jevnt over fornøyd med skolen til barna sine. Det viser ny lærer- og foreldreundersøkelse fra skoleåret 2023-2024.

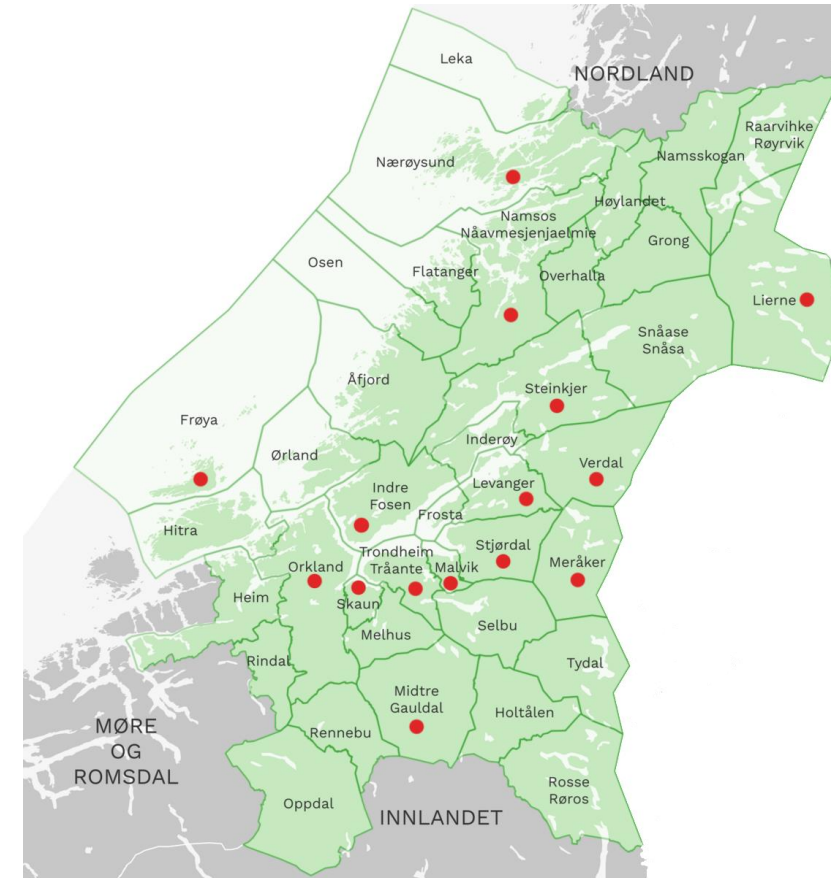

Dagens situasjon

- Tall og statistikk på lærernorm baserer seg på GSI-tall som skolene årlig rapporterer inn
- Innføringen av lærernormen har ført til flere lærere i grunnskolen og færre elever per lærer
- 89 prosent av skolene oppfyller lærernormen på 1.—4. trinn
- 95 prosent av skolene oppfyller lærernormen på 5.—7. trinn
- 91 prosent av ungdomsskolene oppfyller lærernormen
- Gir denne fremstillingen et riktig bilde av situasjonen?

Dagens situasjon

- Kommunene er juridisk ansvarlige for at lærernormen følges
- I Trøndelag bryter 15 av 38 kommuner
- Varierende størrelse på bruddene
- De største byene har flest brudd
- I Trondheim bryter 2/3 skoler lærernormen
- Nasjonalt bryter 35 prosent av kommunene
- Statsforvalteren har ansvaret for å følge opp brudd
- Tilsyn og pålegg om retting

Debatten om lærernorm

Ole Jakob Reitan, kommunedirektør i Stjørdal, mener det er «forventet og forståelig» at Statsforvalteren påtaler kommunen for normbrudd og varsler pålegg.
Foto: Stjørdal kommune / Eir-J. Bue

Bryter lærernormen med åpne øyne – vil ha debatt om kravene

Statsråden om brudd på lærernorm: – Forventer at kommunene følger opp innen fristene

Foreldreopprør i Stjørdal – kommunen planlegger brudd på lærernormen

Dramatisk økning i avvik: – Vi er ferdig med å male glansbilder om situasjonen nå

Snur i Stjørdal – setter av 5,3 millioner til flere lærere

Tidligere i år gikk flertallet inn for en egen lærernorm i Stjørdal. Nå snur budsjettkameratene og sikrer penger til flere lærere i 2025.

Debatten om lærernorm

En tredel av kommunene i Trøndelag bryter lærernormen, ifølge fersk oversikt. Isabell Holiløkk er ofte aleine med 30 andreklassinger.

– Det blir mer oppbevaring enn undervisning. Og det går jo ut over ungene.

Debatten om lærernorm

Rødt politianmelder Trondheim kommune

– Overordnet vil vi peke på krisen i skolen, sier Roald Arentz (R).

**Foreldreopprør i
Trondheim -
sammen for bedre
rammevilkår i
skolen! >**

Debatten om lærernorm

Lærernorm løser ikke utfordringene i skolen

En lærertetthetsnorm vil begrense kommunenes mulighet til å prioritere ressursene slik de mener er best ut fra lokale forutsetninger og behov. Økt lærertetthet alene har ikke noen dokumentert effekt på elevenes læring.

Debatten om lærernorm

Debattheft 2025

Fra forventning til virkelighet

Nasjonale myndigheter

4. Hva vil være de viktigste budskapene KS kan bringe inn i dialogen med nasjonale myndigheter for å redusere statlig detaljstyring, gi mer fleksibilitet og øke handlingsrommet lokalt innenfor velferdsområdet?

Her ønsker KS også innspill og eksempler på hva som utfordrer handlingsrommet lokalt, herunder lovkrav/forskrifter, rundskriv/veiledere, normer/kompetansekrav, tilsyn/kontroll, ny ansvarsfordeling mellom kommune/fylkeskommune/stat, kompetanse- og kapasitetsstøtte og liknende.

Debatten om lærernorm

Kari-Anne Jønnes (H). Foto: Jørgen Jelstad

[Vis mer](#)

Høyre åpner for å endre lærernormen

KS vil skrote lærernormen. De får full støtte fra Frp, mens Høyre sier seg villig til å endre den.

Debatten om lærernorm

KOMMUNEØKONOMI 27. jan.

Høyre vil kutte statlig overstyring

Høyre vil kutte i kommunenes lovpålagte oppgaver. Byrådsleder i Trondheim Kristian Dahlberg Hauge gir ett konkret råd: Fjern lærernormen.

Debatten om lærernorm

For mye kommunal frihet er en dårlig idé

Debatt **N**

Historien har vist at kommunene ikke alltid er i stand til å forvalte frihet til det beste, skriver Geir Røsvoll i Utdanningsforbundet.

Debatten om lærernorm

Beholde	Usikker	Skrote
    	 	

Diskusjonsoppgaver

- Fungerer lærernormen slik den er tiltenkt i dag?
- Har vi behov for lærernormen?
- Finnes det bedre alternativer til lærernormen?